

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

75 JAAR
VRJHEID

Raadsvergadering d.d. 17 september 2020

Voorstelnummer: 71-2020
Agendanummer: 10
Zaaknummer: Z20083652
Onderwerp: Wijzigingen Verordening Wmo

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Edam-Volendam 2021 vast te stellen.
2. De datum van inwerkingtreding te bepalen op 1 januari 2021.
3. De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Edam-Volendam 2019 in te trekken per 1 januari 2021.

Samenvatting

De Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Edam-Volendam geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. In de afgelopen periode zijn wijzigingen in de huidige verordening Wmo 2019 voorbereid. Dit raadsvoorstel, de concept Verordening Wmo 2021 en de bijlagen met toelichting zijn hiervan het resultaat.

Voorgestelde wijzigingen voor de Raad van september 2020

In februari 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met een verordening die uitgebreid gewijzigd was. De verordening is toen geactualiseerd naar aanleiding van onder andere nieuwe jurisprudentie en de modelverordening VNG. Het afgelopen jaar is echter gebleken dat nieuwe inzichten het noodzakelijk maken om nog enkele technische en inhoudelijke aanpassingen door te voeren.

Tijdens de voorbereidingen van voorliggende wijzigingen is daarnaast aandacht geweest voor een verordening die gericht is op een meer efficiënte en effectieve uitvoering en zoveel mogelijk aansluit bij de uitvoeringspraktijk. Dit alles om ervoor te zorgen dat onze inwoners tijdig en op een juiste manier geholpen worden met hun hulpvraag.

Op de volgende onderdelen worden technische en inhoudelijke wijzigingen in de concept verordening Wmo 2021 voorgesteld :

1. Een voorstel tot aanpassing hoogte van het Persoonsgebonden budget (Pgb) bij huishoudelijke ondersteuning vanuit het sociaal netwerk.
2. Aanvullende wijzigingen vanwege de definitieve invoering van het abonnementstarief in 2020.
3. Technische wijzigingen met als doel nog betere dienstverlening door inwoners tijdig en op een juiste manier te helpen met hun hulpvraag.

Onderbouwing en alternatieven

Hieronder worden de belangrijkste technische en inhoudelijke wijzigingen in de verordening per onderdeel nader toegelicht.

- 1. Voorstel tot aanpassing hoogte Pgb bij huishoudelijke ondersteuning vanuit het sociaal netwerk**

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

75 JAAR
VRJHEID

De gemeente is verplicht om per verordening te regelen op welke wijze zij de hoogte van een Pgb bepaalt, voor zowel de materiele als de immateriële voorzieningen. Hierbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn voor de aanschaf van een voorziening, de inhuur van een professional of de inzet van een persoon uit het sociaal netwerk. De gemeente mag onderscheid maken in de tarieven die gelden voor een professional en een persoon uit het sociaal netwerk.

In artikel 10 b wordt de wijze van berekening van de tarieven voor diverse voorzieningen nader uitgewerkt.

Toelichting bij een inhoudelijke en technische wijziging

Vanaf februari 2019 is de wijze van berekening van de hoogte van Pgb bij individuele begeleiding en Persoonlijke verzorging ingezet vanuit het sociaal netwerk gekoppeld aan de regelgeving uit de Wet langdurige zorg (Wlz). Voor de uitvoering van deze dienstverlening gaat de Wlz op dit moment uit van een tarief van maximaal 20 euro per uur.

Het voorstel is om ook de hoogte van het tarief van huishoudelijke ondersteuning vanuit het sociaal netwerk te koppelen aan deze regeling. Dit betekent dat er vanaf 1 januari een uurtarief van *maximaal* 20 euro zal gaan gelden

Uit de praktijk blijkt dat persoonlijke verzorging, begeleiding en huishoudelijke hulp vaak met elkaar is verweven als dit wordt aangeboden vanuit het sociaal netwerk. Hierbij past een gelijk uurtarief. Daarnaast wordt dit tarief als voldoende en passend voor de taak ervaren. Ook is aansluiting bij een actuele rijksregeling wenselijk omdat dit meer zekerheid biedt dat het tarief daadwerkelijk toereikend is.

Deze wijziging zal naar verwachting ook leiden tot beperking in kosten voor de gemeente in de komende jaren. Het nieuwe maximale tarief is ongeveer gelijk aan het huidige tarief. Het huidige tarief is echter gekoppeld aan de kostprijs van de Zorg in natura (ZIN), welke in de afgelopen jaren flink is gestegen vanwege de verplichting om een reële kostprijs af te spreken met contractpartners (artikel 20 van de verordening). Er wordt verwacht dat er een verdere stijging van het ZIN tarief plaats zal vinden in de komende jaren. Door het nieuwe tarief te koppelen aan de Wlz-regeling, verwacht het college dat het nieuwe tarief minder snel zal stijgen.

Door ook voor huishoudelijke ondersteuning de koppeling te maken met de Wlz-regeling, wordt er altijd gewerkt met een tarief dat actueel, voldoende en passend is voor de taak, zonder dat de gemeente erg afhankelijk is van marktwerking. Het uitgangspunt blijft dat inwoners een passend tarief ontvangen voor de uitvoering van de ondersteuning.

In artikel 10b, lid 2.c onder 2 van de Verordening wordt de inhoudelijke wijziging verwerkt.

2. Aanvullende wijzigingen vanwege de definitieve invoering van het abonnementstarief in 2020

Vanaf begin 2020 zijn de gewijzigde regels over de eigen bijdrage Wmo – het abonnementstarief - officieel vastgelegd in de Wmo 2015. De gemeenteraad had echter al in februari 2019 de belangrijkste beleidswijzigingen naar aanleiding van de invoering van het abonnementstarief vastgelegd.

De nieuwe regeling wordt vanaf februari 2019 conform wetgeving uitgevoerd.

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

75 JAAR
VRJHEID

Op dit moment zijn wel enkele technische wijzigingen in de artikelen over de bijdrage in de kosten van voorzieningen noodzakelijk (artikel 13a en 13b van de Verordening 2021).

De wijzigingen worden nader toegelicht in bijlage 2 (was-wordt tabel)

3. Technische wijzigingen met als doel nog betere dienstverlening door inwoners tijdig en op een juiste manier te helpen met hun hulpvraag.

In de concept Verordening 2021 worden verschillende technische wijzigingen voorgesteld.

Het doel is ervoor te zorgen dat onze inwoners tijdig en op een juiste manier geholpen worden met hun hulpvraag en hun overzichtelijke informatie te bieden over de mogelijkheden van de Wmo. Ook zijn de wijzigingen erop gericht meer ruimte te maken voor efficiënte en effectieve processen in de uitvoeringspraktijk.

Hieronder worden de belangrijkste uitgangspunten voor deze wijzigingen toegelicht. De exacte wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 2 (was- wordt tabel)

De melding van een hulpvraag, het onderzoek en de aanvraag. (artikel 3 tot en met 6)

Het proces van melding van een hulpvraag naar het bieden van passende ondersteuning voor een individuele inwoner is een belangrijk onderdeel in de uitvoering van de Wmo 2015.

De belangrijkste wijzigingen in de artikelen 3 tot en met 6 hebben als doel om het meldingsproces voor zowel de inwoners en de uitvoeringspraktijk meer overzichtelijk in beeld te brengen.

Het is namelijk van belang dat inwoners goed geïnformeerd worden over wat zij kunnen verwachten van de gemeente na de melding van een hulpvraag. Artikel 3 tot en met 6 van de Verordening schetst de (juridische) kaders van dit proces. De Wmo consultants volgen deze processtappen en informeren de inwoner over alle stappen in dit proces.

De melding, het gehele onderzoeksproces en afronding van dit proces (verslag en eventuele aanvraag) zijn drie losse onderdelen in het meldingsproces. Het voorstel is om in drie artikelen deze onderdelen te beschrijven, om zo het onderscheid in het proces te verduidelijken voor zowel de inwoners als de uitvoeringspraktijk.

De melding van een hulpvraag, het onderzoek en de aanvraag in de praktijk

- Heeft de inwoner een vraag over maatschappelijke ondersteuning of ervaart de inwoner problemen bij het maatschappelijk functioneren? Dan noemen we dat een *melding* van een hulpvraag. Het college is verplicht om na de melding *onderzoek* te doen naar de omstandigheden van de inwoner, en welke vormen van ondersteuning eventueel nodig zijn.
- Het college doet waar nodig vooronderzoek naar de situatie van de inwoner, en gaat met hem en zijn omgeving in *gesprek*. Het onderzoek is uitgebreid, alle mogelijkheden worden samen met de inwoner en zijn sociaal netwerk of bijvoorbeeld mantelzorger onderzocht.
- De uitkomsten van het onderzoek worden weergegeven in een *gespreksverslag*. In het verslag worden afspraken gemaakt met de betreffende inwoner over welke ondersteuning eventueel nodig is. Vormen van ondersteuning zijn bijvoorbeeld inzet vanuit het sociaal netwerk, aanspraak maken op voorzieningen via de Zorgverzekeringswet, deelname aan passende activiteiten in de wijk of de inzet van een maatwerkvoorziening volgens de Wmo 2015.
- Als de inzet van een maatwerkvoorziening volgens de Wmo 2015 (zoals bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, hulpmiddelen of individuele begeleiding) de meest passende oplossing blijkt, kan een inwoner hier een aanvraag voor doen middels het ondertekenen van het verslag.
- Uit het onderzoek kan blijken dat een maatwerkvoorziening volgens de Wmo 2015 niet de meest passende oplossing is voor de hulpvraag. Er zijn alternatieven waar de cliënt dan met zijn hulpvraag terecht kan. Door de gemeente wordt de cliënt op deze alternatieven gewezen.

Weigeringsgronden

(Artikel 7b en artikel 10a, derde lid)

Het college is niet verplicht om richtlijnen voor de afwijzing van een maatwerkvoorziening volgens de Wmo 2015 op te nemen in de verordening. De Wmo 2015 is namelijk gericht op het onderzoeken van de behoeften aan maatschappelijke ondersteuning, met als resultaat een passende oplossing of voorziening ter compensatie van een probleem. Deze passende oplossing *kán* een maatwerkvoorziening volgens de Wmo zijn maar dit hoeft niet. Een maatwerkvoorziening kan in de vorm van Zorg in natura (ZIN) of Persoonsgebonden budget (Pgb) verstrekt worden.

Het opnemen van weigeringsgronden biedt echter concrete handvatten en helderheid voor de gemeente en inwoners om het gesprek aan te gaan over de mogelijkheden (en beperkingen) van de wetgeving. De regels in artikel 7b dienen dan ook ter verduidelijking en zijn in lijn met de mogelijkheden die de wet biedt. In artikel 10a, derde lid zijn regels opgenomen die specifiek ingaan op de afwijzing van een Pgb.

De wijzigingen in deze artikelen zijn technisch van aard, en worden nader toegelicht in bijlage 2 (was-woord tabel)

Verwijzing naar Nadere regels en het Besluit maatschappelijke ondersteuning
(artikel 11 en 12)

De Wmo 2015 en ook de gemeentelijke Verordening Wmo biedt de kaders voor de uitvoering van de Wmo 2015. Volgens de Wmo 2015 is het in sommige gevallen voor de gemeenteraad mogelijk en passend om nadere besluitvorming aan het College te delegeren.

Een belangrijk voorbeeld is de vaststelling van jaarlijkse tarieven voor Pgb's en voorzieningen. Een belangrijk voordeel van delegatie van besluitvorming is in dit geval dat het college efficiënt en flexibel kan reageren op tariefswijzigingen van zorgaanbieders, en snel kan inspelen op bijvoorbeeld marktwerking.

De Raad moet deze delegatie expliciet in de Verordening opnemen. Dit gebeurt in artikel 11 en 12.

De wijzigingen worden nader toegelicht in bijlage 2 (was-woordt tabel)

Financiële aspecten

Voor de uitvoering van de Wmo-maatwerkvoorzieningen is er sprake van een open einde regeling. Wanneer ondersteuning vanuit de Wmo binnen de gestelde kaders voor een inwoner noodzakelijk is kan deze ondersteuning door de gemeente niet geweigerd worden, ongeacht de beschikbare financiële middelen.

De uitvoering van de Wmo-maatwerkvoorzieningen is in de programmabegroting geraamd. In deze ramingen wordt al sinds 2020 rekening gehouden met van de invoering van het abonnementstarief en de verwachte effecten ervan op de toename van het aantal meldingen en toekenningen.

Het voorstel om de Pgb's voor huishoudelijke hulp vanuit het sociaal netwerk vast te stellen op maximaal 20 euro per uur, zal naar verwachting minimale effect hebben op de uitgaven van Wmo-voorzieningen

De overige wijzigingen in dit raadsvoorstel hebben naar verwachting geen effect op de uitgaven Wmo-maatwerkvoorzieningen. Deze verordening biedt naar verwachting meer ruimte voor een efficiënte en effectieve uitvoering, dat kan op termijn leiden tot lagere uitgaven.

De Wmo budgetten worden jaarlijks bij het opstellen van de begroting geactualiseerd, waarna de begroting in november door de raad wordt behandeld en vastgesteld. Voorliggend voorstel bevat daarom geen financiële consequenties.

Personele aspecten

Het beleid en de richtlijnen die opgenomen zijn in de Verordening Wmo worden namens het College uitgevoerd door Wmo-consulenten in het Breed sociaal loket. De wijzigingen zijn en worden met hen besproken. Het doorvoeren van de wijzigingen hebben geen consequenties voor de formatie.

Risico's

De verwachting is dat dit voorstel geen risico's met zich mee brengt.

- De Verordening Wmo wordt binnen de kaders van actuele wetgeving (Wmo 2015 en aanvullende regelgeving) gewijzigd.
- De verwachting is dat wijziging geen tot minimale financiële consequenties heeft.

- De wijzigingen zijn erop gericht om in ieder geval de huidige dienstverlening te blijven bieden en deze in de nabije toekomst zelfs te verbeteren.

Zie onder 'onderbouwing en alternatieven' voor verdere inhoudelijke toelichting.

Gevolgte procedure

	Activiteit	Realisatie	Datum
1	Opstellen concept verordening in samenwerking met het Breed Sociaal Loket en Samenleving.	Ja	Mei en juni/juli
2	Bespreken concept verordening 2020 en toelichting bij de wijzigingen in het stafoverleg	Ja	18 mei 2020
3	Bespreken concept verordening 2020 en toelichting bij de wijzigingen bij de vergadering van de Koepel Sociaal Domein, Advies en voorlopig akkoord KSD/Wmo-raad	Ja	27 mei 2020
4	Toetsing AJZ De volgende adviezen zijn verwerkt: • In artikel 7a, criteria voor maatwerkvoorziening, is lid 3 onder a tekstueel gewijzigd.• Enkele verwijzingen naar de wet zijn toegevoegd.		Juli 2020
5	Toetsing Communicatie De volgende adviezen zijn verwerkt:		Juli 2020
6	Ambtelijk akkoord		Juli 2020
7	Akkoord Koepel sociaal domein/Wmo-raad (zie bijlage 3)		26 juli 2020
8	Akkoord wethouder		
9	College		18-08-2020
10	Raad		17-09-2020
11	Publicatie Verordening		Oktober 2020
12	Verdere uitwerking van wijzigingen in en actualisering van Besluit maatschappelijke ondersteuning en beleidsregels (Collegebesluit) en publicatie		Najaar 2020
13	Inwerkingtreding van aangepaste Verordening, Besluit en Beleidsregels		1-1-2021

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie

Bij de totstandkoming van de nieuwe verordening is samengewerkt met:

- het Breed Sociaal Loket
- de Koepel Sociaal Domein,
- de afdeling Juridische Zaken,
- financieel adviseur
- de afdeling Samenleving
- de afdeling Communicatie

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

75 JAAR
VRJHEID

Tijdens de vergadering van de Koepel Sociaal Domein d.d. 27 mei is er een toelichting gegeven op een eerste concept Verordening 2020 en de voorgestelde wijzigingen, en zijn er diverse vragen van de leden beantwoord. Tijdens deze vergadering waren er ook enkele leden van de Wmo-raad aanwezig.

Het KSD gaf aan in te stemmen met het voorstel wanneer in het proces geen verdere inhoudelijke wijzigingen voorgesteld zouden worden. Dit is niet het geval. Zie bijlage 3 voor de definitieve bevestiging van deze afspraak en daarbij het akkoord van de KSD.

Na vaststelling door uw raad vindt publicatie plaats. De Verordening Wmo gemeente Edam-Volendam 2020 zal op 1 januari 2021 in werking treden.

Rapportage, verantwoording en evaluatie

- De jaarlijkse begroting en financiële verantwoording geven inzicht in de uitgaven van de uitvoering van de Wmo-maatwerkvoorzieningen en de gemeentelijke verordening Wmo.
- In de uitvoeringspraktijk worden richtlijnen en werkwijzen geregeld geëvalueerd op rechtmatigheid, efficiëntie en klantgerichtheid.
- Als de verordening gewijzigd moet worden vanwege een wijziging in wetgeving is het gebruikelijk dat ook de overige artikelen gecontroleerd worden op actualiteit.

Bijlagen

- Bijlage 1: Concept Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Edam-Volendam 2021, en toelichting
- Bijlage 2: Was- wordt tabel Verordening Wmo 2021
- Bijlage 3: Reactie en advies KSD verordening Wmo 2021

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde

De gemeenteraad stelt in de Verordening Wmo de kaders vast voor de gemeentelijke uitvoering van de Wmo 2015 als het gaat om de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning voor individuele inwoners. De gemeenteraad legt bijvoorbeeld in de verordening vast binnen welk kader de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning door het College moet worden onderzocht en op welke wijze tarieven vastgesteld moeten worden.

Edam-Volendam, d.d. 18 augustus 2020

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
H. van der Woude

de burgemeester,
L.J. Sievers.